№ 116. Sobota 21. Maja 1859. Rok wydania 49

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł miesiecznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zł.; miesiecznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, arukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. Belgia. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum dyrekcyi finansów krajowych.

Według rozporządzenia ministeryum finansów z dnia 19. b. m. l. 2941 F. M. ma być płacony wskutek cesarskiego dekretu z dnia 17. b. m. do wszystkich należytości podatku konsumcyjnego nadzwyczajny dodatek dwadzieścia procent, który równa się piątej części teraźniejszego wymiaru należytości, i pobieranie tego dodatku ma się rozpocząć natychmiast. Lwów, 20. maja 1859.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. – Odznaczenie zasługi. — Losowanie obligacyi. — Ustąpienie hrabi Buola. — Pożyczka lombardowenecka.)

Wiedeń, 18. maja. Jego c. k. apost. Mość raczył mianować najłaskawiej najwyższą uchwałą z dnia 26. kwietnia b. r. Henryka hr. Clam-Martinitz prezydenta krajowego rządu, tajnym radcą z uwolnieniem od taxy.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył nadać najłaskawiej najwyższą uchwałą z dnia 6. maja b. r. honorowemu kanonikowi przy łacińskiej kapitule katedralnej w Przemyślu a oraz proboszczowi w Mościskach Janowi Szafrańskiemu w uznaniu jego zasług położonych w ciągu pięćdziesięcioletniej służby w zawodzie duchownym, kawalerski krzyż orderu Franciszka Józefa.

Według postanowień najwyższego patentu z dnia 21. marca 1818 roku nastąpi dnia 1. czerwca b. r. o 10. godzinie przed południem 305 zwyczajne i 98 dodatkowe losowanie dawniejszego długu państwa w przeznaczonym na to lokalu, w domu bankowym.

— *Litogr. koresp. austr.* z 18. maja pisze (obacz wczoraj depeszę telegraficzną w ostatniej poczcie): Gazeta wiedeńska z dnia dzisiejszego donosi, że Jego c. k. apostolska Mość raczyl najwyższem pismem własnoręcznem z 17. b. m. uwolnić najłaskawiej hrabię Buola na własną prośbę jego od urzędu ministra spraw zagranicznych, mianując go z wyrazem zupełnego uznania położonych zasług ministrem państwa, a dotychczasowego ministra i posła prezydyalnego przy sejmie związkowym, Jana Bernarda hrabię Rechberg-Rothenlöwen, ministrem spraw zagranicznych i cesarskiego domu.

Do tej prośby o dymisyę skłoniły hrabię Buola-Schauensteina względy zdrowia, które już dawniej było nadwątlone, a w ostatnich czasach dla nieustannej i natężającej pracy jeszcze znaczniej się pogorszyło.

Niepotrzebujemy zwracać uwagi na to, że ustąpienie tego wielce zasłużonego męża stanu, które przez 40 lat przeszło na rozmaitych stanowiskach a w końcu w ważnym stopniu ministra spraw zagranicznych służył wiernie i z poświęceniem swemu monarsze i ojczyźnie, niepociągnie za sobą żadnej zmiany w zasadach, na jakich polityka Austryi oddawna się opierała, i podług najwyższej woli także nadal ma się opierać.

Ta polityka łączy z postrzeganiem praw i słusznych widoków monarchii najzupełniejsze uznanie i szanowanie praw innych państw.

Daleka wszelkich nadużyć upatruje ona w tem wszechstronnem szanowaniu i przestrzeganiu prawnych stosunków Europy i w opartem na nich zachowaniu równowagi między mocarstwami europejskiemi — pierwszy i główny warunek pomyślności wszystkich państw i ludów, a oraz jedyną podstawę, na której spokój z błogiemi owocami moralnego i materyalnego rozwoju może być utrzymany, a w razie zakłócenia nanowo ustalony i utwierdzony.

Medyolan, 14go maja. *Gaz. di Milano* ogłasza w swej urzędowej części następujace obwieszczenie:

Prezydyum c. k. namiestnictwa Lombardyi.

Jego c. k. apostolska Mość raczył nakazać najwyższą uchwałą z dnia 7. b. m. na pokrycie teraźniejszych nadzwyczajnych potrzeb państwa, wydanie pożyczki w kwocie 75 milionów złotych waluty austr. na Monte lombardo-veneto dla lombardo-weneckiego królestwa, a oraz upoważnić jeneralnego gubernatora nad wykonaniem tego rozporządzenia.

W skutek depeszy jeneralnego gubernatora z dnia 10. b. m. i stosownie do noty ministra finansów z d. 7. b. m. rozporządzono:

1. Suma rzeczonej pożyczki w kwacie 75 milionów rozkłada się w trzech piątych, to jest kwotę 45.000.000 zł. na prowincye lombardzkie, a w dwóch piątych, t. j. kwotę 30,0000 000 zł. na prowincye weneckie.

2. Wydawanie obligacyi tej pożyczki nastąpi w cenie 70 zł. waluty austr. w brzęczącej monecie za każde 100 zł. nominalnej wartości.

3. Obligacye przynosić będą rocznego procentu po 5 od 100 także w monecie brzeczącej.

4. Wpłaty rozłożone zostają na 12 miesięcznych rat równych jedna po drugiej.

5. Pożyczka umorzoną zostanie według nominalnej wartości obligacyi w 25 po sobie następujących latach w stosunku 3 milionów złotych rocznie za pomocą losowania: pierwsze losowanie nastąpi w 1862 roku.

6. Szczegóły względem przeprowadzenia tej pożyczki podane są w przypisach osobnych.

Medyolan dnia 14. maja 1859 roku.

Hiszpania.

(Wiadomosci bieżące.)

Madryt, 14go maja. Rząd popierał w senacie utrzymanie ścislej neutralności.

Poseł sardyński otrzymał jak słychac polecenie do zastępowania w Madrycie tymczasowego rządu toskańskiego.

Na prowincyi powołać mają pod broń czternaście bataliońw milicyi. O zakazie wywozu koni nie ma mowy, gdyż krajowi urosłaby zląd korzyść nie mała, gdyby mógł spieniężyć znaczną ich ilość

Anglia.

(Obóz w Aldershot. — Proklamacya Królowy. — Przepisy w formowaniu pułku ochotników. — Przesyłki pocztowe do Lewanty.)

Londyn, 15. maja. Wczoraj udała się Królowa do obozu w Aldershot, gdzie pod wodzą jenerała Knollys znajduje się 13 000 żołnierza, a oprócz tego ściągnąć mają i większą jeszcze liczbę wojska. Dla 10.000 żołnierzy przysposabiają bardzo obszerne koszary. Jak wiadomo, darował Cesarz Napoleon z końcem wojny krymskiej Królowej Wiktoryi cztery pieców polowych. Otoż dopiero temi dniami zrobiono z nich użytek w Aldershot, i wypiekają chleb w obozie. J. M. Królowa ma dziś być obecną na nabożeństwie w żelaznej kaplicy obozowej.

Proklamacya królewska ogłaszająca krajowi, że rząd chce podczas wojny teraźniejszej zachować ścisłą neutralność, i po swoich wszystkich poddanych tego się spodziewa i wymaga, nie różni się niczem co do formy od obwieszczeń dawniej w takim wypadku wydawanych. Główna treść tej obszernej proklamacyi jest taka:

„Że względem na to, że mimo wszelkich usiłowań naszych przyszło jednak do kroków nieprzyjacielskich między Austryą, Francyą i Sardynią; że między rzeczonemi mocarstwami i ich poddanymi istnieje obecnie stan wojny; że z tymi mocarstwami zostajemy w życzliwych i przyjacielskich stosunkach; że wielu poddanych naszych zamieszkuje w tych państwach teraz wojnę wiodących, posiada majątek i utrzymuje stosunki handlowe, a oprócz tego używa tam rozmaitych praw i przywilejów; ze względu na to, że my powodowani życzeniem zachowania dla poddanych naszych i nadal tych korzyści pokoju, jakich obecnie są uczestnikami, postanowiliśmy szczerze i stale nie brać ani pośrednio żadnego udziału w wojnie toczącej się teraz między rzeczonemi monarchami, ich poddanymi i krajami, i raczej chcemy ze wszystkimi i z każdym z nich, mianowicie z ich poddanymi, krajami i krainami zostawać w pokoju, utrzymać życzliwe i przyjacielskie z nimi stosunki, i zachować w wojnie teraźniejszej ścisłą i bezstronną neutralność. Nakazujemy przeto“ i t. d. — Następują w dalszym ciągu proklamacyi obszerne polecenia wszystkim poddanym angielskim mieszkającym w kraju i za granicą, by na własną szkodę i odpowiedzialność nie ważyli się nadwerężać ścisłej neutralności, werbować wojsk dla mocarstw wojnę prowadzących, uzbrajać okrętów wojennych, tudzież nadwerężać żadnej rzeczywistej blokady dostawą wojska, broni, amunicyi lub innych przedmiotów uważanych teraz powszechnie za kontrabant wojenny; słowem, by jak najściślej przestrzegali obowiązków neutralności.

— Warunki utworzenia korpusu ochotników t. j. korpusu strzelców są następujące:

korpusy formować mają oficerowie, których mianuje lordporucznik hrabstwa. Każdy żołnierz z korpusu złoży ma przysięgę wierności. Korpusy mogą być wezwane do służby: w razie rzeczywistego napadu, albo jeżeli znaczna nieprzyjacielska siła zagraża wybrzeża, albo jeżeli w skutek wypadków tego rodzaju wybuchłoby powstanie. Dopóki korpus zostaje pod bronią, podlega ustawom wojskowym. Wówczas mają być zakwaterowani jak regularna armia i taki sam mają pobierać żołd. Wszyscy oficerowie, którzy w czynnej służbie zostali inwalidami mają prawo do pół żołdu, podoficerowie i żołnierze zaś oraz wdowy po nich prawo do pensyi i zaopatrzenia jak przy armii regularnej. Nikt z korpusu, jeżeli znajduje się w czynnej służbie, nie może go opuszczać, tylko po oznajmieniu na czternaście dni naprzód. Za członków rzeczonego korpusu, ci tylko będą uważani, którzy w roku odbyli dwudziestocztero-dniowe exercycye. W takim razie uwolnieni są od milicyi i innego poboru. Każdy komendant korpusu ma być uważany sądownie jak właściciel własności korpusu. Każdy członek sprawić musi dla siebie własnym kosztem broń i uniform, a jeżeli nie znajduje się w czynnej służbie, powinien przyczyniać się do wszelkich wydatków korpusu. Uniformy i inne tym podobne przedmioty zależą od wyboru członków, zawsze jednak muszą być przedłożone lordowi-porucznikowi hrabstwa do potwierdzenia. Broń tylko musi być sprawiona według pewnego regulaminu, ażeby kaliber był jednakowy. Wyznaczenie każdoczesnego stosunku liczb między oficerami a żołnierzami zastrzega sobie ministeryum wojny.

— Temi dniami przyjechał tu książę Michał Obrenowicz z małżonką.

— Administracya angielskich poczt oznajmia, że w skutek przerwania austryackiej żeglugi porowej między Tryestem a innemi portami nie mogą już być przesyłane angielskie listy albo dzienniki na Belgię do Jońskich wysp, Grecyi, Egiptu i Lewanty. Listy do Bosnii, Serbii, Multan i Wołoszczyzny, Ruszczuka, Seres, Saloniki, Zofii, Adryanopola albo Konstantynopola, jeżeli wyraźnie adresowane są na Belgię, odesłane zostaną z Wiednia dalej drogą lądową.

Francya.

(Posiedzenie rady tajnej. — Wiadomości bieżące. — Dekret Cesarzowy rejentki. — Korpus marszałka Pelissier. — Dalsze ściąganie wojska.)

Paryż, 15. maja. Dnia wczorajszego odbyło się w Paryżu posiedzenie rady tajnej, i trwało od godziny 1szej do 5tej po południu. Cesarzowa rozpoczęła je krótką przemową, w której wspominała o obowiązkach urzędu poruczonego jej podczas nieobecności Cesarza. Na tem posiedzeniu był obecny także i minister państwa Fould, o którego słabem zdrowiu rozpisały się z przysadą dzienniki wspominając już od kilku tygodni ciągle o tem, że w składzie gabinetu ministeryalnego zajść mają zmiany rozmaite.

Według doniesień Monitora odbyła się i dnia dzisiejszego (15.) w Tuileryach rada ministeryalna i posiedzenie rady tajnej pod prezydencyą Cesarzowej w obecności księcia Hieronima.

Wydano nowe obostrzenie, by z widowni boju nie rozszerzano niepowołanych wiadomości. Minister wojny wydał okolnik do wszystkich komendantów korpusów armii włoskiej, w którym zakazano oficerom surowo wszelkich korespondencyi dziennikarskich o wojnie.

— Słychać, że Cesarzowa rejentka podpisała dekret, według którego sesya prawodawczego ciała kończąca się z dniem 21. maja została przedłużoną o 8 lub 14 dni. Zdaje się, że prawodawcze ciało musi potwierdzić jeszcze budżet, w którym poczyniono rozmaite zmiany, oraz głosować nad rozmaitemi projektami ustawy, między któremi znajdować się ma także przyłączenie okręgu Paryża.

— Paryski korespondent dziennika *Times* pisze:

„Marszałek Pelissier ma wkrótce odjechać z Paryża dla przeglądu swego korpusu armii, składającego się z ośmiu dywizyi piechoty i trzech dywizyi jazdy. Artylerya tego korpusu jest bardzo znaczna, i może być wzmocniona każdej chwili z licznych arsenałów i placów warownych departamentów wschodnich. Korpus ten rozłożony jest teraz wprawdzie jeszcze wzdłuż wschodniej granicy Francyi, lecz każdej chwili może być zruchomiony i stanąć do boju.

— Z Marsylii piszą pod dniem 12. maja, że transporta wojskowe wcale nie ustają. Ostatniemi dniami transportowano głównie konie, działa i wojenny materyał do Genuy. Z Algieryi także nadpływają okręta z wojskiem bez przerwy. Dnia 9go b. m. zawinął statek „Yonne" z 1 pułkiem afrykańskich strzelców i okręt „Arcole" z 75. pułkiem liniowym do Genuy. Te wojska należą do korpusu księcia Napoleona.

Belgia.

(Czynności w izbach.)

Bruxela, 14. maja. Na wczorajszem swem posiedzeniu wotowała izba cały szereg propozycyi kredytowych. Jedna z nich jednak, a mianowicie co do żądanych 250.000 fr. na oporządzenie skrzydła zamkowego zamieszkanego przez księcia Brabantu doznała niezwykłego oporu, i znaczna też część członków przeciw niej głosowała. Przedewszystkiem wymawiano gabinetowi, że propozycya ta była wcale nie na czasie. Dzisiaj załatwiła izba porządek swój dzienny z szczególnym pospiechem, i odroczyła się na czas nieoznaczony. Rozmaite propozycye kredytowe (między tem nadzwyczajny kredyt w sumie 1,700.000 fr. dla ministerstwa wojny na zakupienie furażu) odczytano po ukończonych rozprawach, i prawie jednomyślnie przyjęto. Sesya będzie zamknięta niezwłocznie, jak tylko senat sprawy swe załatwi, a co zapewne niewymaga czasu długiego.

Holandya.

(Czynności w izbach.)

Haga, 12 maja. Pierwsza izba jeneralnych stanów odrzuciła na dzisiejszem posiedzeniu przyjęty już w drugiej izbie projekt ustawy względem rewizyi celnej taryfy większością 19 przeciw 16 głosom, pomimo, że minister finansów popierał bardzo żywo rzeczony projekt.

Szwajcarya.

(Nota posła francuskiego. — Wiadomości bieżące.)

Berna, 13. maja. Rada związkowa postanowiła ogłosić notę posła francuskiego z 5. b. m. przesłaną rządom kantonowym. Osnowa jej jest taka:

J. M. Cesarz Francuzów widział się zmuszony połączyć oręż francuski z orężem J. M. Króla sardyńskiego, swego sprzymierzeńca, dla odparcia zaczepki rządu J. M. Cesarza Austryi i najścia na kraj sardyński. J. M. Cesarz wydał rozkazy, by w przeciągu tej wojny, któryby rad ograniczyć, szanowali dowódzcy jego siły zbrojnej na lądzie i morzu z wszelką ścisłością prawa terytoryów, żeglugi i handlu mocarstw neutralnych, i by mianowicie przestrzegali zasad wytkniętych w oświadczeniu kongresu paryskiego z 16. kwietnia 1856 odnośnie do tych mocarstw, które się na nie zgodziły. Cesarz spodziewa się przy tem, że rząd związkowy w słusznej wzajemności wyda polecenia, by obywatele szwajcarscy zachowali ścisłą neutralność przez cały ciąg wojny teraźniejszej. Przy tej sposobności wyraża poseł francuski i t. d. (podpis. *Turgot.*)

— Rada związkowa nakazała nadzwyczajną lustracyę wszystkich arsenałów kantonowych. Równocześnie powołano inspektora inżynierów do objęcia nadzoru nad rozpoczętem uzupełnieniem warowni w Luziensteig, Belinzona i St. Maurice. — Bawarya dała odmowną odpowiedź na wezwanie rządu zurychskiego względem wolnego wprowadzania koni do Szwajcaryi, a „Bund" dodaje przy tem, że rząd bawarski oświadczył w tym względzie, jakoby sam dla siebie potrzebował pilnie tego towaru.

Włochy.

(Buletyny sardyńskie.)

Turyńska *Armonia* z 10. b. m. zawiera następujące uwagi nad urzędowemi buletynami rządu sardyńskiego co do wypadków na widowni boju:

„Na te buletyny użalają się powszechnie. Są one bez związku, dwuznaczne i niedokładne; nie mówią wyraźnie o rzeczy i naprowadzają na rozliczne domniemania. Vercelli leży u nich po tamtej stronie Sezyi, a między gościńcem wiodącym z Tortony do Mortary i z Tortony do Alessandryi nie widzą żadnej różnicy. Jeśli ministeryum podjęło się ogłaszania buletynów urzędowych, to powinno było przynajmniej pochwycić środki stosowne, by nierozgłaszano nieurzędowych bałamuctw i urzędowych błahości (sproposit). Buletyny zeszłe upstrzono oprócz tego różnemi dodatkami wcale nieprzyzwoitemi. I tak powstają z wielką zawziętością na rekwizycye austryackie, jak gdyby to było rzeczą całkiem niezwyczajną i barbarzyństwem; zapominają też o tem, że Francuzi za Napoleona pierwszego kazali podczas swych wojen zdobywczych tracić każdego przełożonego gminy, który nadmiernym ich rekwizycyom nie uczynił zadość natychmiast. Chcianoby jeszcze obwinić Austryaków, że nie prowadzą wojny jak na żołnierzy przystoi, lecz postępują sobie jak rozbójnicy i dopuszczają się rozmaitych nadużyć.

Wiarogodne korespondencye nasze donoszą jednak, że ludność sardyńska przyjmuje w ogóle Austryaków jak najlepiej, a w niektórych miejscach nawet z wielką serdecznością, i że wszyscy bez wyjątku oddają zupełną sprawiedliwość wzorowej karności i należytemu zachowaniu się żołnierzy Cesarza Franciszka Józefa."

Niemce.

(Książę Jerzy w powrocie z Lizbony. — Zakaz wywozu prochu w Bawaryi. — Ściągnienie wojska wirtemberskiego.)

Drezno, 15. maja. Według telegraficznej depeszy *Dresd. Journ.* odpłynął saski książę Jerzy z małżonką dnia 14go b. m. z Lizbony.

— Król bawarski wydał zakaz wywozu prochu, którego osnowa jest taka:

Maxymilian i t. d. Na mocy §. 3 ustawy celnej z 17. listopada 1837 i ze względu na traktaty zjednoczenia celnego jesteśmy spowodowani do zakazania wywozu prochu strzelniczego po za zewnętrzną granicą celną do obcych krajów zjednoczenia celnego az do dalszych w tej mierze rozkazów. Nasze ministeryum handlu i robót publicznych upoważnione jest do wyjątkowego w szczególnych wypadkach ulżenia tego zakazu. Niniejszy zakaz obowiązujący całą Bawaryę, i za przestąpienie którego nastąpić ma kara kontrabantu wytknięta w karnym kodexie celnym z 17. listopada 1837, obowiązuje z dniem dzisiejszym.

Monachium, 10. maja 1859. *Maxymilian.*

Baron *Schrenk.*

Sztutgard, 12. maja. Würtemberskie wojska są już w pogotowiu; powołano wszystkich urlopników, i dziś zakwaterowano już u tutejszych mieszczan kilka tysięcy ludzi, gdyż równoczesnem

powołaniem części landwery zabrakło miejsca w koszarach, nawet w sąsiednem miasteczku Kanstatt musiano mieścić szwadron jazdy a po wioskach w okolicy oddziały piechoty. Zakwaterowanie jednak nie potrwa długo, gdyż wszystko jest w pogotowiu do umobilizowania korpusu, i jak tylko w Frankfurcie zapadnie uchwała, niezwłocznie zostanie wykonana.

Dania.

(Powrót korwety „Heimdal.“)

Kopenhaga, 14. maja. Komendant korwety „Heimdal“ wyprawionej na San Domingo doniósł pod dniem 8. b. m. z Cowes, na wyspie Wight, że dnia 9. zamierza wracać do Kopenhagi.

Hrabia Wachmeister, który jak wiadomo mianowany został zastępcą szwedzkiego rządu przy tutejszym dworze, opuścił Turyn dnia 8. b. m. i przybywa do Kopenhagi.

Azya.

(Doniesienia z Kochinchiny.)

Pays otrzymał na Marsylię wiadomości z Kochinchiny, sięgające po dzień 25. marca. Admirał Rigault de Genouilly powracając z Saigunu, stanął dnia 19. w Turanie. Przygotowywał wyprawę na Hue, i sądzono powszechnie, że wyprawa ta wyruszy w połowie miesiąca kwietnia, zwłaszcza że w tym czasie miały nadejść ostatnie posiłki z Francyi. Zajęcie Saigunu zrobiło wielkie wrażenie na ludność Kambodzy i dotknęło niezmiernie dwór w Hue. Admirał pozostawił małą dywizyę okrętową, ażeby zasłaniać pozycyę, i udał się z powrotem na parowej korwecie „Phlegeton.“ Sytuacya wojska, według najnowszych wiadomości była zupełnie odpowiednią życzeniu. Od końca lutego panowała najprzyjemniejsza pogoda. Zresztą nie był wiadomy plan bitew, który miano wykonywać, nie wiedzą także, czyli miasto Hue, gdy je zdobędziemy, zostanie na zawsze obsadzone naszem wojskiem.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Lwów, 21. maja. Dnia wczorajszego otrzymaliśmy następujący telegram:

Wiedeń, 19. maja. Z Pirano nadeszła wiadomość: Kapitan norwegskiej bryganty ny „Alina“ przybywając z Wenecyi opowiadał, że przed Wenecyą zatrzymała i wizytowała go francuska fregata, oświadczając, że wszystkie porta austryackie z wyjątkiem Tryestu, tudzież Ankony, znajdują się w stanie blokady. Wszakże komenda warowni weneckiej żadnej dotychczas nie otrzymała notyfikacyi. Jak mówili wizytujący oficerowie francuscy, znajduje się w pobliżu Katara pietnaście francuskich okrętów wojennych. Z Rovigno widziano francuski okręt wojenny, jak płynął od Wenecyi i następnie zwracał ku temu portowi. Trzy okręta wojenne zarzuciły kotwice koło Cortellazo w pobliżu Wenecyi, a wypływając we dnie na zdobycz, schwytały już sześć szonerów i bryganty n i sześć statków pomniejszych, zwanych trabaklami.

Lwów, 20. maja. Telegram z Agramu donosi: Dziś dnia 20. maja o 12. godzinie umarł fml. hrabia Jelaczicz Ban Kroacyi.

Paryż, 18. maja. *Monitorowi* donoszą z Alessandryi z 17. maja: Cesarz jeździł wczoraj do Walenzy dla zwiedzenia przednich straży i stanu wody na Padzie. Dziś zrana odwiedzał Króla Wiktora Emanuela w Occiviano, a o 5. powrócił do Alessandryi. Powietrze wypogodziło się nieco.

Londyn, 18. maja. Dzisiejszy *Advertiser* donosi: Między Francyą i Anglią miała się wytoczyć bardzo drażliwa korespondencya względem przyjęcia austryackich okrętów w Malcie.

Z **Modeny** donoszą: Dnia 12. b. m. uderzyło 400 ochotników na Fosdinovo, ale odparto ich ze stratą aż do Castelpoggio.

Berlin, 18go maja. Dzisiejsza *Bank- und Handelszeitung* zawiera następujące doniesienie: Jak się z pewnością dowiadujemy, otrzymano w tutejszych wyższych kołach wojskowych wiadomość, że wojska francuskie, które szły przez Mont Cenis, ponoszą już teraz tak znaczne straty, jakby po krwawym boju. Żołnierze wystawieni byli w niedostatecznem ubraniu na słotne powietrze i znaczne ich masy zapełniają teraz szpitale. Transpoort doznał przeto zwłoki, która miała pociągnąć za sobą zmianę w planach kampanii.

Berlin, 18. maja. Jej królewicz. Mość małżonka księcia Fryderyka Wilhelma odjeżdża jutro na Antwerpię do Londynu na uroczystość urodzin Jej Mości Królowy angielskiej.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.09	+ 13.2°	78.5	połud.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.11	+ 20.2°	55.3	połud.-zach. „	„
10. god. wiecz.	324.96	+ 13.1°	80.7	południowy „	pogoda

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. maja.

Hotel rosyjski: PP. Biliński Ludwik, z Łukawicy. — Lencewicz Erazm, z Zadwórza. — Madejski Mar., adwokat i Waygart Wal., z Przemyśla. — Petrowicz Ksaw., z Wołostkowa. — HHr. Stadniccy Jul. i Stan., z Lubianki.

Hotel europejski: Bal Tym., z Paszowa. — Rubczyński Maur., z Biłtowki. — Rubczyński Adolf, c. k. rotm., z Uherzec.

Hotel krakowski: Zadurowicz Jan, z Krakowa.

Pod białego konia: Gottleb Kwir., z Dolhomościsk.

Do pomieszkania prywatnego: Hr. Łoś Fran., z Tarnopola. — Hammer Antoni, c. k. dyrektor policyi, z Czerniowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. maja.

PP. Hołyński Jakob, do Bralikowa. — Kalita Jan, c. k. przełożony powiatowy, do Wielkichmostów. — Kutowicz Jan, do Kijowa. — Morawski Alex, do Hodwiśni. — Springinsfeld Piotr, c. k. jenerał, do Wiednia. — Sroczyński Felix, do Brusnowa. — Ujejski Bron., do Lubszy. — Zgaździński Konst., do Ulicka.

TEATR.

Dziś komedya niemiecka ze śpiewami: „**Ein deutscher Schullehrer.**“

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 23. maja: Sprzedaż realności nr. 873 w Kimplongu i realności nr. 59 w Boratynie w Brodach.

Dnia 24. maja. Licytacya na dostarczenie płótna we Lwowie.

Dnia 26. maja: Sprzedaż realności nr. 596 w Tarnopolu i nr. 315$^{2}/_{4}$ we Lwowie.

Dnia 27. maja: Sprzedaż realności nr. 487-233 w Podhajcach. — Licytacya na wystawienie budynków parafialnych w Koniuszkowie w Brodach.

Dnia 4. czerwca: Sprzedaż 600 cetnarów potażu w Czerniowcach.

Dnia 5. czerwca: Licytacya na dostarczenie worów na zboże we Lwowie.

Dnia 6. czerwca: Sprzedaż realności nr. 50 w Przemyślu.

Dnia 7. czerwca: Licytacya na wydzierzawienie prawa wyrobu wódki i piwa w Sanoku. — Sprzedaż realności nr. 322 w Mamajowcach.

Kurs lwowski.

Dnia 20. maja.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	64	6	79
Dukat cesarski	„ „	6	72	6	82
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	50	11	80
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	21	2	27
Talar pruski	„ „	2	18	2	27
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	85	82	47
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	59	63	60	63
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	62	65	63	63

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 20. maja.	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . wal. austr.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	82	50
„ dawał „ „ 100	82	—
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	62$^{1}/_{6}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. maja.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 63.60. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 58.30; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. 112.50. z roku 1854 za 100 zł. 98.75. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —; po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi 60.75; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 57.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zl. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 706.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 131.30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1556; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 115.50; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. 119.75.; kolei Cisy po 200 złr. m. k. 105.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 338.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 73.50; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 85.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 126.50. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 127.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko 110 20. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 144.50. Lugdun za 100 franków 57.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 140.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 57.50. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 79, dukaty ces. pełnej wagi 6 79, korony 19 85, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. maja.

Dług publiczny

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	54.—	55.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	62.60	62 80
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	58.25	58 50
dtto. „ 4½% za 100 zł.	49.50	49.75
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	260.—	265.—
„ 1839 „ 100 „	112.—	113.—
„ 1854 „ 100 „	98.—	98.50
Renty Como po 42 lir. austr.	12.—	12.50

B. Krajów koronnych		pien.	towar
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	89.—	90.—
	Węgier	60.—	61.—
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	58.—	59.—
	Galicyi	58 —	59.—
	Bukowiny	57.—	58.—
	Siedmiogrodu	57.—	57 50
	innych krajów koronnych	75.—	85.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	700.—	705.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	131.70	132.—
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	455.—	458.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1505 —	1510
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	199.—	199 50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	115.—	116.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	114 50	115.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	68.—	69.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.	.
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	334.—	336.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	—.—	160.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	93 —	94.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	90.—	91.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	76.—	77.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	73.50	74.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	85.—	85.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	90 —	91
Esterhazego 40 zł. m. k.	71.—	72.—
Salma 40 „ „	33.—	34.—
Palfiego 40 „ „	33.—	34.—
Clarego 40 „ „	34.—	35.—
St. Genois 40 „ „	32.—	33.—
Windischgrätza 20 „ „	19.—	20.—
Waldsteina 20 „ „	22.—	23.—
Keglevicha 10 „ „	13.—	14.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckie waluty 5%	127.50	128.—
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	127.50	128.—
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	110.—	111.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	144 50	145 —
Paryż, za 100 franków 3%	57.80	58 —

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	6 zł.	80 cen.	6 zł.	82 cen.
Korona	19 „	80 „	19 „	84 „
Napoleondor	11 „	80 „	11 „	82 „
Rosyjski imperyał	11 „	90 „	11 „	92 „

KRONIKA.

Podczas gdy składki rozpisane w kraju się zbierają, a szczodrość obywatelska przysposabia dla pogorzelców zaopatrzenie i środki w odbudowaniu się miasta, opatrzna łaska Jego Mości Cesarza zesłała spieszną pomoc, ażeby gwałtowniejszym potrzebom na razie zapobiedz, i przynieść ulgę w naglącym niedostatku w pierwszej chwili nieszczęścia. Z polecenia Najjaśniejszego Pana zjechał d. 14go b. m. o godzinie 6tej rano jenerał-major kawaler de Springinsfeld, adjutant cesarski do Brodów, i w dopełnieniu woli Miłościwego Pana zawezwał ku pomocy miejscowe władze polityczne, wojskowe, duchowne wszelkich obrządków, tudzież i członków komitetu złożonego dla pogorzelców, opatrzył z niemi najprzód, i sam rozeznał stan miasta i położenie pogorzelców pożarem dotkniętych, następnie zajął się rozpoznaniem stanu i stosunków domowych każdego z poszkodowanych z osobna, polegając przytem na wykazach, które komitet dla pogorzelców już miał wyrobione. Pierwsza ta czynność zajęła dzień cały 14. maja do poźna w nocy; a nazajutrz rozpoczął p. adjutant cesarski po krótkiej przemowie w obec zebranych Władz, Urzędów, Członków komitetu i obywatelstwa obdzielać poszkodowanych łaską cesarską w takim stosunku, że ten, kto więcej stracił a był potrzebniejszy, więcej odbierał nad tych, co mniej stracili, albo co łacniej opędzić się mogli potrzebie. Słudzy zatem i najemnicy, którym zawsze łacniej znaleźć utrzymanie, mniejszym zaopatrzeni zostali datkiem, niżli zagrodnicy i gospodarze, szczególnie chrześciańscy na przedmieściu „Jurydyka", którzy najwięcej ucierpieli, albo rzemieślnicy, co warstaty i narzędzia postradali, jak np. stolarze, ślusarze, tokarze itp. Przez cztery dni, t. j. 15., 16., 17. i 18. maja do południa trwało wydzielanie darów na rękę pogorzelcom, każdy w miarę strat i położenia swego odbierając stosowny zasiłek, u wielu do 70 złr. wynoszący, a głos wdzięczności 766 obdzielonych, po największej części ojców familii, błogosławił Panu Najmiłościwszemu, iż litością zdjęty wyrwał ich z toni nieszczęścia i pierwszą zagodził potrzebę. Ostatniego dnia odjechał p. jenerał-major z powrotem do Wiednia, a cała ludność brodzka przeniknioną wdzięcznością ku Najjaśniejszemu Panu, żegnając, jedynie pragnęła, ażeby u stóp Jego c. k. Apost. Mości złożyć i wynurzyć mogła zaręczenia niezmiennej wierności i nieograniczonej przychylności dla Najjaśniejszego Pana i Cesarza.

Z wykazów bliższych dodajemy, że z 1671 domów mieszkalnych w Brodach spaliło się 694; lecz ilość budynków niemieszkalnych nie jest jeszcze dokładnie obliczona, a jest daleko większa. Co zaś do osób, spaliło się 10 chrześcian a 6 żydów; wielu ciężko ranionych przyjął szpital żydowski, jedyny który ocalał.

Prezydyum Magistratu lwowskiego wydało następującą odezwę:

W dniu 5tym b. m. miasto Brody dotknięte zostało pożarem, który pochłonął więcej jak 950 budynków, tudzież wiele składów handlowych, i pozbawił wszelkiego dobytku mnóstwo familii zostających teraz bez schronienia i utrzymania.

Szkoda ogólna wynosi przeszło pięć milionów złotych.

Gwałtowna potrzeba spowodowana tym okropnym wypadkiem wymaga niezwłocznego użycia środków zaradczych.

C. k. Namiestnictwo rozporządziło już zbieranie składek po całym kraju.

Mieszkańcy Lwowa dający w każdem zdarzonem nieszczęściu dowody współczucia swego i dobroczynności, pospieszą bez wątpienia i tym razem z daniem pomocy pogorzelcom, których życie nawet jest zagrożone.

Obywatele tutejsi piśmiennie do tego wezwani zatrudnią się zbieraniem składek w wyznaczonych okręgach miasta; przyjmują się także ofiary w prezydyum magistratu, a zebrane składki przesłanemi będą bez zwłoki na miejsce przeznaczenia.

Pierwsza lista składek na pogorzelców w Brodach. Ofiarowali:

Jego Excelencya Namiestnik Agenor hrabia Gołuchowski	150 zł. w. a.
Gmina miasta Lwowa	2000 zł. w. a.
Razem	2150 zł. w. a.

Walne zgromadzenie akcyonaryuszów c. k. uprzyw. galicyjskiej kolei żelaznej Karola Ludwika odbyło się dnia 16go b. m. w sali wiedeńskiego towarzystwa muzycznego, i było dość liczne. Z porządku dziennego przypadły pod obrady sprawy następujące: „1) Przedłożenie sprawozdania liczbowego co do czynności dotychczasowych. 2) Oznaczenie superdywidendy, jaka rozdana być ma za rok 1858. 3) Statut płacy dla urzędników i innej służby." Ze sprawozdania liczbowego okazuje się, że co do stosunków finansowych, a mianowicie z okresu przyjętego tylko od 1. sierpnia do ostatniego grudnia r. z., było przewyżki dochodów 197.899 zł. m. k., zaczem superdywidendy (procentów wyłącznych) zaproponowała rada administracyjna 2%, i na co też zgromadzenie przyzwoliło. Statut płacy przyjęto z tą poprawką, że dokład roczny w sumie 10.000 zł. od towarzystwa jak na teraz przyzwolono na czas lat pięciu, a dalszy wymiar dokładu tego zależyć będzie od poźniejszej uchwały. W końcu złożyło zgromadzenie słuszną podziękę radzie administracyjnej.

(Szczegóły z teatru wojny.) Umieszczony w „Allg. Ztg." raport z głównej kwatery c. k. armii z Vercelli (8. maja) donosi między innemi: Jak wiadomo, rozpoczęła się przeprawa naszych wojsk za Tyczyn pod Gravellone na dniu 29. kwietnia o 3ciej godzinie po południu, a zapał, jaki objawiało wojsko przy tej sposobności, przypominał najwznioślejsze chwile z lat 1848 i 1849, Oficerowie ściskali się, żołnierze wznosili nieustanne okrzyki radości we wszystkich narzeczach Cesarstwa. Ludność piemoncka poznała z rozdawanej poprzednio proklamacyi komendanta armii fzm. Gyulaj ludzkie jego zamiary, zgadzała się z swoim nieuniknionym, od dawna przewidywanym losem z jak największą statecznością. Szczęściem nie jest ta ludność bynajmniej przejęta ową nienawiścią ku Niemcom, jakiej tak zwani Italianissimi wymagają po każdym patryocie. Przyjmowano tedy wojska nasze uprzejmie i chętnie, a my możemy się pochlubić, że armia nasza odpłaca tę uprzejmość ludności piemonckiej wzorowem zachowywaniem karności.

Dodatek tygodniowy Nr. 20.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Fundacya Sikorskich. Zamknięcie rachunków fundacyi Sikorskich z dniem 31. marca 1859.
2) Wychowanie publiczne. Stan szkół, nauk i uczniów w lwowskim okręgu administracyjnym roku 185⅞.
II. Medyczno-chirurgiczny Zakład. III. Techniczna akademia we Lwowie.
3) Żupy i żupnicy, dawniejsi i teraźniejsi. Zebrał i złożył Hier. Łabęcki.
4) Trzeboszowica czyli: Zarczycka wola. Dokument z roku 1578 i kilku lat poźniejszych.

Z ksiąg grodzkich przemyskich wypis zawierający przywileje Króla Stefana na założenie wsi, tudzież potwierdzenia tego przywileju od Zygmunta III. i Władysława IV. uzyskane.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.